Document made available under the Patent Cooperation Treaty (PCT)

International application number: PCT/FI05/000169

International filing date: 31 March 2005 (31.03.2005)

Document type: Certified copy of priority document

Document details: Country/Office: FI

Number: 20040499

Filing date: 06 April 2004 (06.04.2004)

Date of receipt at the International Bureau: 22 June 2005 (22.06.2005)

Remark: Priority document submitted or transmitted to the International Bureau in

compliance with Rule 17.1(a) or (b)

Helsinki 3.6.2005

ETUOIKEUSTODISTUS DOCUMENT PRIORITY

Hakija Applicant Outokumpu Oyj

Espoo

Patenttihakemus nro Patent application no 20040499

Tekemispäivä Filing date

06.04.2004

Kansainvälinen luokka

B03D

International class

Keksinnön nimitys Title of invention

"Vaahdotuskennon staattori"

Täten todistetaan, että oheiset asiakirjat ovat tarkkoja jäljennöksiä Patentti- ja rekisterihallitukselle alkuaan annetuista selityksestä, patenttivaatimuksista ja piirustuksista.

This is to certify that the annexed documents are true copies of the description, claims and drawings, originally filed with the Finnish Patent Office.

> Markell 100 Marketta Tehikoski Apulaistarkastaja

Maksu

50 €

Fee

50 EUR

Maksu perustuu kauppa- ja teollisuusministeriön antamaan asetukseen 1142/2004 Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista muutoksineen.

The fee is based on the Decree with amendments of the Ministry of Trade and Industry No. 1142/2004 concerning the chargeable services of the National Board of Patents and Registration of Finland.

Osoite:

Arkadiankatu 6 A

09 6939 500 Puhelin: Telephone: + 358 9 6939 500 Telefax:

09 6939 5328 Telefax: + 358 9 6939 5328

P.O.Box 1160

FI-00101 Helsinki, FINLAND

VAAHDOTUSKENNON STAATTORI

Tämä keksintö kohdistuu lietemäisen materiaalin, kuten arvomineraaleja sisältävän malmin tai rikasteen vaahdotuksessa käytettävän vaahdotuskennon staattoriin, jonka avulla vaahdotuskennon roottorilla aikaansaadun lietevirtauksen suuntausta voidaan ohjata.

Arvokkaiden ainesosien talteen saamisessa käytettävä vaahdotuskone sisältää tavallisesti vaahdotuskennon, johon on muodostettu sisääntuloaukko lietteen 10 syöttämiseksi kennoon ja ulosmenoaukko vaahdotuskennosta poistettavalle eivaahdottuvalle materiaalille. Vaahdon muodostamiseen tarvittava ilma syötetään onton pyöritettävissä olevan akselin kautta, joka akseli on yhdistetty sekoituselimeen, joka sekoittaa lietettä lietteen pitämiseksi suspensiotilassa. Kun sekoittimena toimiva roottori pyörii, ilmaa syötetään lietteeseen ja ilmakuplia dis-15 pergoituu lietteeseen. Roottorin ympärille asennettu staattori ohjaa lietteen ja ilman muodostaman suspension virtauksia. Staattori aiheuttaa roottorilta tuleviin virtauksiin leikkausvoimia, jotka edelleen vaikuttavat muodostettavien ilmakuplien kokoon. Voidaan yleisesti todeta, että mitä suurempia leikkausvoimat ovat , sitä pienempien partikkeleihin leikkausvoimilla on vaikutusta. Vaahdotus-20 kennoon syötetään lisäksi reagensseja, jotka kiinnittyvät lietteessä olevien, talteen otettavien arvopartikkelien pintaan. Reagenssit tekevät arvopartikkelit hydrofobisiksi ja siten edesauttavat arvopartikkelien kiinnittymistä ilmakupliin. Kun arvopartikkelit kiinnittyvät ilmakupliin, arvopartikkelit alkavat nousta ylöspäin kohti vaahdotuskennon vapaata yläpintaa ja muodostavat siellä stabiilin vaah-25 topatjan.

Esimerkiksi US-patentissa 5039400 ja PCT-patenttihakemuksissa 01/43881 ja 01/49388 on kuvattu arvomineraaleja sisältävän malmin ja rikasteen vaahdotukseen käytettävä vaahdotuskenno, jossa roottorin ympärille on asennettu staattori. Staattori sisältää välimatkan päässä toisistaan olevia virtausohjaimia, jotka on liitetty toisiinsa ainakin ohjaimien alaosassa olevan runkorakenteen avulla. Tällainen virtausohjaimista ja rungosta muodostettu staattori on valmis-

tettu yhdestä kappaleesta, jolloin vaahdotuskennokokojen suurentuessa staattoristakin on tullut olennaisen suuri kappale, joka on raskas ja hankala käsitellä, mikä sinänsä lisää kustannuksia. Lisäksi ilmakuplien kokoon vaikuttaviin leikkausvoimiin ei virtausohjaimilla ole vaikutusta, koska virtausohjaimet ovat olennaisesti vastaavanlaisessa asemassa joka puolella roottoria.

Esilläolevan keksinnön tarkoituksena on poistaa tekniikan tason mukaisia haittapuolia ja aikaansaada entistä parempi lietemäisen materiaalin, kuten arvomineraaleja sisältävän malmin tai rikasteen vaahdotuksessa käytettävän vaahdotuskennon virtausohjaimia sisältävä ja roottorin ympärille asennettu staattori, jonka avulla roottorista tulevaa lietevirtausta voidaan säätää ja saada lietevirtaukseen erisuuria leikkausvoimia. Keksinnön olennaiset tunnusmerkit selviävät oheisista patenttivaatimuksista.

15 Keksinnön mukaisesti lietemäisen materiaalin, kuten arvomineraaleja sisältävän malmin tai rikasteen vaahdotuksessa käytettävässä vaahdotuskennon virtausohjaimia sisältävässä ja roottorin ympärille asennetussa staattorissa ainakin yhden virtausohjaimen sisältävä rakenneosa on asennettu liikuteltavasti niin, että virtausohjaimen asema roottorin pyörintäakseliin nähden on säädettä20 vissä niin, että staattorissa olevien virtausohjainten lähinnä roottorin pyörintäakselia olevat sivut ovat edullisesti olennaisesti yhtä suuren etäisyyden päässä roottorin pyörintäakselista. Keksinnön mukaisesti olennaisesti yhtä suuri etäisyys tarkoittaa sitä, että virtausohjaimien asemaa roottorin pyörintäakseliin nähden voidaan säätää, jolloin eri säätöasemasta riippuen vaahdotuskennoa 25 voidaan käyttää erikokoisten partikkelien vaahdottamiseen. Kun olennaisesti yhtä suurta etäisyyttä pienennetään, vaahdotettavien partikkelien kokoa voidaan pienentää.

Keksinnön mukaista staattorissa olevien virtausohjainten aseman säätöä root30 torin pyörintäakseliin nähden virtausohjainta liikuttamalla voidaan soveltaa
myös siten, että virtausohjaimien lähinnä roottorin pyörintäakselia olevat sivut
ovat ainakin osittain olennaisesti eripituisen etäisyyden päässä roottorin pyörin-

täakselista. Näin esimerkiksi ainakin kaksi vierekkäistä virtausohjainta muodostaa erisuuruisen välin roottorin ja staattorin välille. Ainakin kahden vierekkäisen ja ainakin yhden virtausohjaimen sisältävän rakenneosan erisuuruinen roottorin ja staattorin välinen etäisyys saadaan aikaan edullisesti asemoimalla roottoria lähinnä olevat sivut eripituisen etäisyyden päähän roottorin pyörintäakselista. Ainakin kahden vierekkäisen ja ainakin yhden virtausohjaimen sisältävän rakenneosan erisuuruinen roottorin ja staattorin välinen etäisyys voidaan aikaansaada edullisesti myös niin, että ainakin kahden vierekkäisen ja ainakin yhden virtausohjaimen sisältävän rakenneosan roottoria lähinnä olevat sivut on muotoiltu ainakin osittain erilaisiksi. Käyttämällä olennaisesti eripituisen etäisyyden päässä roottorin pyörintäakselista olevia virtausohjaimia voidaan aikaansaada edulliset olosuhteet virtausohjainten eri sivujen kulumiselle.

Keksinnön mukainen vaahdotuskennon staattori koostuu edullisesti yhden virtausohjaimen sisältävästä rakenneosasta, mutta staattorin rakenneosa voi koostua myös kahdesta tai useammasta virtausohjaimen sisältävästä rakenneosasta. Keksinnön mukaisesti roottorin ja staattorin välinen etäisyys saadaan siten eräässä keksinnön sovellutusmuodossa eripituiseksi kahden vierekkäisen virtausohjaimen välillä. Tällöinkin staattorin rakenneosan sisältäessä kaksi tai useampia virtausohjainta roottorin ja staattorin välinen etäisyys voi kahden vierekkäisen virtausohjaimen kohdalla olla olennaisesti samansuuruinen, mutta roottorin ja staattorin välinen etäisyys on kuitenkin kahden vierekkäisen rakenneosan kohdalla olennaisesti eripituinen.

25 Keksinnön erään sovellutusmuodon mukaisesti vaahdotuskennon staattorin rakenneosat voidaan asemoida siten, että edullisesti esimerkiksi joka toisen rakenneosan roottoria lähinnä oleva sivu on kauempana roottorin pyörintäakselista kuin näiden kahden rakenneosan välissä olevan rakenneosan roottoria lähinnä oleva sivu. Rakenneosat voidaan asemoida myös niin, että joka kolmannen tai jopa joka neljännen rakenneosan roottoria lähinnä oleva sivu on kauempana kuin näiden rakenneosien välissä olevat rakenneosat.

Haluttaessa käyttää eripituisia etäisyyksiä roottorin pyörintäakselin ja staattorin rakenneosan välillä rakenneosa voidaan muotoilla siten, että vierekkäisten rakenneosien roottoria lähinnä olevat sivut ovat ainakin osittain erimuotoiset. Tällöin vierekkäiset rakenneosat voivat olla kiinnitetty olennaisen saman etäisyyden päähän roottorin pyörintäakselista, mutta vierekkäiset rakenneosat ovat joko keskiosaltaan tai yläosaltaan olennaisesti erimuotoiset, jolloin roottoria lähinnä olevan sivun eri osat ovat eripituisen etäisyyden päässä roottorin pyörintäakselista.

- 10 Keksinnön mukainen staattorin ja roottorin välinen etäisyys voidaan saada eripituiseksi kahden vierekkäisen rakenneosan välillä myös siten, että vierekkäiset rakenneosat ovat sekä asemaltaan roottorin pyörintäakseliin nähden että roottoria lähinnä olevan sivun muodon perusteella erilaisia.
- 15 Keksintöä selostetaan lähemmin seuraavassa viitaten oheisiin piirustuksiin, joissa

kuvio 1 esittää erästä keksinnön edullista sovellutusmuotoa kaaviomaisesti sivultapäin katsottuna,

kuvio 2 esittää kuvion 1 mukaista keksinnön edullista sovellutusmuotoa kaa-20 viomaisesti sivultapäin katsottuna virtausohjainten ollessa eri etäisyyden päässä pyörintäakselista, ja

kuvio 3 esittää erästä keksinnön edullista sovellutusmuotoa kaaviomaisesti ylhäältäpäin katsottuna.

Kuvioiden 1 ja 2 mukaisesti vaahdotuskennon roottorin 1 ympärille on asennettu staattori 4, joka koostuu yhden virtausohjaimen sisältävistä rakenneosista 2, jotka on asennettu roottorin 1 ympärille liikuteltavasti niin, että rakenneosien 2 etäisyyttä roottorin pyörintäakselista 5 voidaan säätää. Kuvioissa 1 ja 2 on katkoviivoilla 3 kuvattu pinta-alaa, joka on roottorin 1 ja staattorin 4 virtausohjaimen 2 välillä. Kuviossa 1 katkoviivoin 3 kuvattu pinta-ala on suurempi kuin kuviossa 2, koska virtausohjaimien 2 etäisyys roottorin pyörintäakselista 5 on suu-

rempi. Kuviossa 1 virtausohjaimet 2 roottorin pyörintäakselin 5 eri puolilla ovat olennaisesti yhtä suuren etäisyyden päässä pyörintäakselista 5.

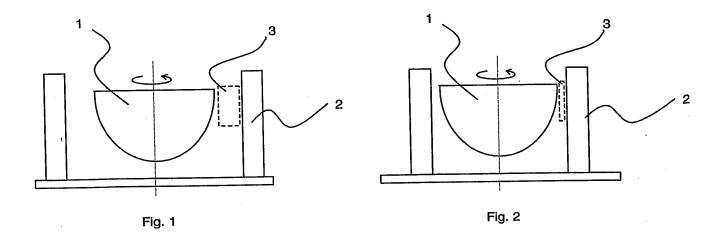
Kuvion 3 mukaisessa sovellutusmuodossa vaahdotuskennon roottorin 31 ym5 pärille on asennettu staattori 32, joka koostuu yhden virtausohjaimen sisältävistä rakenneosista 33, 34 ja 35. Rakenneosien 33 roottorin pyörintäakselia 36 lähinnä olevat sivut 37 on asennettu siten, että sivut 37 ovat kauempana pyörintäakselista 36 kuin rakenneosien 34 pyörintäakselia lähinnä olevat sivut 38,
mutta kuitenkin lähempänä roottorin pyörintäakselia 36 kuin rakenneosien 35
10 pyörintäakselia lähinnä olevat sivut 39.

PATENTTIVAATIMUKSET

- Vaahdotuskennon staattori, jota käytetään lietemäisen materiaalin, kuten arvomineraaleja sisältävän malmin tai rikasteen vaahdotuksessa, ja jossa staattorissa on välimatkan päähän toisistaan asennettuja virtausohjaimia, tunnettu siitä, että staattorin virtausohjaimet (2;33,34,35) on asennettu liikuteltavasti niin, että virtausohjaimet (2;33,34,35) ovat säädettävissä halutun etäisyyden (3) päähän roottorin pyörintäakselista (5,36).
- 10 2. Patenttivaatimuksen 1 mukainen vaahdotuskennon staattori, **tunnettu** siitä, että staattorin virtausohjaimet (2;33,34,35) ovat liikuteltavissa niin, että virtausohjaimet ovat olennaisesti yhtä suuren etäisyyden (3) päässä roottorin pyörintäakselista (5,36).
- 15 3. Patenttivaatimuksen 1 mukainen vaahdotuskennon staattori, tunnettu siitä, että staattorin virtausohjaimet (2;33,34,35) ovat liikuteltavissa niin, että ainakin kahden virtausohjaimen erisuuruinen roottorin ja staattorin välinen etäisyys on aikaansaatavissa liikuttamalla roottoria lähinnä olevat virtausohjainten sivut (37,38,39) eripituisen etäisyyden päähän roottorin pyörintäakselista (5,36).

20

- 4. Patenttivaatimuksen 1 mukainen vaahdotuskennon staattori, tunnettu siitä, että staattorin virtausohjaimet (2;33,34,35) on liikuteltavissa siten, että joka toisen virtausohjaimen roottoria lähinnä oleva sivu (37,38,39) on kauempana roottorin pyörintäakselista (5,36) kuin näiden kahden virtausohjaimen välissä oleva van virtausohjaimen roottoria lähinnä oleva sivu.
- 5. Patenttivaatimuksen 1 mukainen vaahdotuskennon staattori, tunnettu siitä, että staattorin virtausohjaimet (2;33,34,35) on liikuteltavissa niin, että joka kolmannen virtausohjaimen roottoria lähinnä oleva sivu (37,38,39) on kauempana roottorin pyörintäakselista (5,36) kuin näiden virtausohjainten välissä olevat virtausohjaimet.

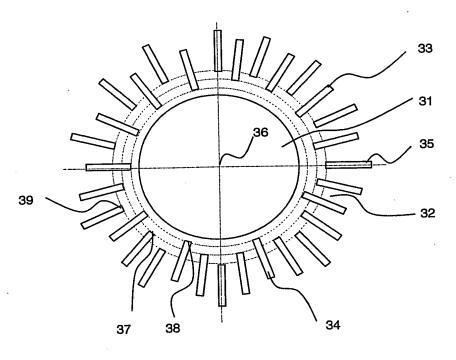

Fig. 3